

Irományszám: K/10172

Érkezett: 2009 JÚL 22.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Írásbeli kérdés

Dr. Szili Katalin részére
az Országgyűlés elnöke

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házsabály 91. § alapján kérdést kívánok feltenni Szabó Imre környezetvédelmi és vízügyi miniszter úrhoz

Észrevételek és kérdések a környezetvédelmi termékdíj tervezett szabályozásával kapcsolatban

címmel.

Tisztelt Miniszter Úr!

A környezetvédelmi termékdíj szabályozás készülő módosításával kapcsolatban az alábbiakban szeretném szíves figyelmét felhívni, egyben a következőket – értelemszerűen – kérdésként is előterjeszteni.

Előre kívánom bocsátani, hogy az ügyben családtagomon keresztül bizonyos fokig érintett vagyok az ágazat problémáiban. Ez az érintettség azonban semmiképpen nem jelent elfogultságot, sőt lehetőséget ad arra, hogy az ezzel kapcsolatos kérdéseket közvetlenebbül is ismerhessem.

A környezetvédelmi termékdíj szabályozása, különösen annak a kereskedelmi csomagolásokra vonatkozó jelenleg hatályos része:

- a rendkívül bonyolult és évente változó adminisztrációs kötelezettségek igen súlyos terheket jelentenek az érintetteknek, ugyanakkor sértik a jogbiztonságot, ellehetetlenítve a jogkövető végrehajtást;
- a termékdíj rossz hatékonyságú „adóként” viselkedik, ellenőrzése és behajtása többszáz fős apparátust igényel a vámhatóságnál (megjegyezni kívánom, hogy ennek mértéke a kisvállalkozásoknál általában eléri az éves bruttó árbevétel 8-10 %-át!);
- az italcsomagolások után befolyó, a kötelezettek számára igen jelentős, azonban nemzetgazdasági szempontból nem számottevő költségvetési bevétel nem a törvény eredeti környezetvédelmi célkitűzéseit szolgálja, adójelleggel a költségvetés részévé vált, így nem váltotta be a kitűzött, az uniós előírásokat

meghaladó többlet hulladékgazdálkodási célok (a hulladékkezelés csökkentése, a hasznosítás növelése) teljesítését.

A helyzetet átlátva a kormány Termékdíj Reform Munkacsoportot hozott létre, amelynek megfogalmazott célja egy, a környezet megóvását, a hulladékgazdálkodási előírások teljesítését szolgáló, de a jelenleginél lényegesen egyszerűbb, ellenőrizhetőbb, a hatékonyságot, a gazdaságosságot, a gazdálkodók versenyképességét is szem előtt tartó új szabályozás kidolgozása volt.

Tisztelettel jelzem Miniszter Úrnak, hogy megítélésem szerint a minisztérium által elkészített, és a kormánykabinet által elfogadott (egyes információk szerint ezt a kormánykabinet nem fogadta el, hanem átdolgozását rendelte el) koncepció egyáltalán nem felel meg a kijelölt célnak. A koncepció legfontosabb tartalmi eleme, hogy az adminisztráció csökkentését a kereskedők díjfizetési kötelezettségének törlésével, a gyártókra való háritással kívánja elérni, megszüntetve a kereskedelem minden érdekeltjét a csomagolás visszagyűjtésében. Ezzel okafogyottá válik a szabályozás eredeti célja. Nincs értelme kereskedelmi csomagolásról, környezetvédelmi termékdíjról beszélni, ha ez a láncszem kimarad a szabályozásból, és marad a gyártókat egyébként is terhelő hasznosítási kötelezettség mellett egy bevezetésre kerülő új adó (a fizetési kötelezettség teljes összegének a gyártókra történő áthárítása).

A koncepcióból az is kiolvasható, hogy – szakértői szinten – feltehetően ismét lobbyérdeket irányítják az ügyet. A kereskedői felelősség kérdésében figyelmen kívül hagyják Miniszter Úrnak áprilisban, egy hasonló tartalmú képviselői módosító indítványra adott elutasító állásfoglalását, továbbá a koncepció számos pontját kifogásoló társmisztériumok véleményét, az IRM jogi aggályait, valamint a gazdasági oldal gyártói szereplőinek érdekeit.

A gyártói oldal a Termékdíj Reform Munkacsoportban javaslatot tett egy, már 2010-től bevezethető egyszerű, könnyen végrehajtható és ellenőrizhető, a kereskedelmi csomagolásnak az általános tömegalapú díjfizetési rendszerrel megegyező szabályozására, amellyel elérhető a hulladékgazdálkodási előírások teljesítése és jelentősen csökkentené az adminisztrációs terheket. Ugyanakkor indokolatlanná teszi a vitát a továbbforgalmazó vevő felelősségéről és a jelenlegivel azonos adóbevételt biztosít a költségvetés részére.

Ez a javaslatsor látszólag elfogadásra került, ugyanakkor a környezetvédelmi tárca által elkészített törvénytervezet – az általános tömegalapú díjfizetési rendszerre való áttérés mellett – a díjtételek minden csomagolásra kiterjedő egységes növelése helyett, indokolatlanul magas, diszkriminatív díjfizetési kötelezettséget ró a „kereskedelmi csomagolás” címszó alatt továbbra is kiemelt italtermékekre (pl. egy italterméket tartalmazó műanyag csomagolást az általános tömegalapú termékdíjhoz képest 11-szeres, alumínium doboz csomagolást 137-szeres termékdíj terhel). Nem ismerjük azt sem, hogy milyen hatástanulmány előzte meg ezt a díjmegállapítást előíró rendelkezést. Milyen környezeti cél indokolhat a csomagolás tartalma szerint 137-szeres, de akár „csak” 11-szeres különbséget?

A hazai italipar is a gazdasági válság miatt súlyos gondokkal küszködik, több cég csődöt jelentett, több helyen négynapos munkahétre tértek át és az egyik alkoholmentes italgyártó cég kénytelen volt 30 %-os létszámleépítést végrehajtani a közelmúltban. Kiemelten sújtja a koncepcióban és a törvénytervezetben rögzített javaslatsor a kis- és közepes vállalkozókat és a kormány célkitűzéseitől eltérően ezek további terhelése az iparág ellehetetlenülését és további munkanélküliséget okoz.

Az is szeretném megemlíteni, hogy szerény véleményem szerint, megengedhetetlen, hogy egy környezetvédelmi jogszabály ilyen mértékben avatkozzon be a gazdasági életbe.

Információim szerint a törvénymódosítás előkészítésébe, a „kereskedelmi csomagolás” termékkör gyártói érdekképviselőit egyáltalán nem vonják be a Termékdíj Reform Munkacsoport utolsó ülése óta (2009. május 21.). A szakmai háttér hiánya kézzelfogható az elkészült tervezetben. Indokoltnak tartom ezen a módszeren változtatni, tekintettel arra is, hogy a szakmaiság hiánya meghiúsíthatja a törvény elfogadását.

Tisztelettel kérem Miniszter Urat, hogy a tárca legyen partner – az érdekképviselői szervek hathatós bevonásával – egy valóban átgondolt, a környezetvédelmét, a hazai ipar versenyképességét, a kis- és középvállalkozók védelmét és az adminisztráció egyszerűsítését egyaránt szolgáló törvénytervezet kidolgozásában.

Kérem Miniszter Urat, hogy a fentiekben felvetett kérdésekre történő megtisztelő választat **írásban** szíveskedjék megadni.

Budapest, 2009. július 22.

dr. Csáka Balázs
MSZP